

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2002

Sdružení SCAN

**Sdružení SCAN
Tišnov
2003**

Základní údaje o Sdružení SCAN

Název:	Sdružení SCAN (občanské sdružení)
Datum vzniku:	15. ledna 2001
Registrace u MV ČR:	VS/1-1/45747/01-R, 15.1.2001
Adresa:	Hanáková 710, 666 03 Tišnov
Fax:	0504/ 413534
E-mail:	scan@tisnov.cz
Websites:	http://www.scan-os.cz
IČO:	26515431
Číslo účtu:	86-1455 6002 77/0100, Komerční banka Tišnov.
Statutární zástupce a předseda Sdružení:	PhDr. Michal Miovský, Ph.D.
Rada Sdružení:	PhDr. Ladislav Csémy PhDr. Michal Miovský MUDr. Petr Popov
Kontrolní komise:	Mgr. Aleš Kuda Lenka Šťastná

Úvodní slovo předsedy Sdružení

Vážení kolegové, přátelé a příznivci,

překlenul se další rok a já mohu s potěšením konstatovat, že občanskému Sdružení SCAN se podařilo stabilizovat svoji činnosti a úspěšně navázat na výsledky roku 2001 popsané v loňské výroční zprávě.

Do ruku se Vám dostává výroční zpráva za druhý rok naší existence. Tento rok lze charakterizovat jako rok rozvoje budování a upevňování spolupráce s různými organizacemi a institucemi. Vedlo toho se jednalo o rok, kdy jsme se pokusili rozšířit spektrum našich aktivit na poli vzdělávání a současně stabilizovat finanční zdroje, což se podařilo jen z části.

Při bilancování roku 2002 stojí jistě za zmínku spolupráce na Phare Twinning projektu 2000: Posílení národní drogové politiky, kde jsme za podpory grantu Ministerstva školství provedli pro pracovní skupinu Primární prevence návrh a realizaci pilotního vzdělávacího kurzu pro pedagogy. Tento kurz měl velmi dobrý ohlas a zúčastnilo se ho 26 pedagogů z regionu tišnovska a dalších částí jihomoravského kraje. Kurikulum 40 hodinového kurzu bylo po redakčních úpravách předáno zástupcům Ministerstva školství, mládeže a telovýchovy a zástupcům Phare projektu. Vedle této aktivity se podařilo úspěšně dokončit realizaci překladů dalších dílů metodiky Světové zdravotnické organizace na téma evaluace drogových programů.

Časopis Adiktologie, který vydáváme postupně získal své renomé a čtenáře. Vyzdvihnout bych zde chtěl zvláštní přílohu připravovanou od roku 2001, která je celá věnovaná originálnímu projektu PAD (Projekt analýzy nové drogové legislativy) nemajícímu v historii českého adiktologického výzkumu obdoby.

Na poli knižních publikací se podařilo vydat dva velmi zajímavé tituly a připravit pro vydání v roce 2003 publikaci o motivačním tréninku, patřící k základnímu světovému knižnímu fondu v této oblasti.

Chci zde poděkovat všem těm, kteří se ať již přímo či nepřímo podíleli na naší činnosti a podpořili v ní.

V Tišnově 25. února 2003

PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

Historie Sdružení SCAN

Sdružení SCAN je nestátní neziskovou organizací typu občanského sdružení. Sdružení vzniklo na účelem osvětové, vzdělávací, publikační a vědecko-výzkumné činnosti v oblasti péče o osoby postižené některou z duševních poruch (dle Mezinárodní klasifikace onemocnění MKN-10). Sdružení SCAN vyvíjí osvětovou, poradenskou, vzdělávací, publikační a vědecko-výzkumnou činnost v oblasti péče o občany, kteří jsou zdravotně, duševně či sociálně postiženi v důsledku duševní poruchy či poruchy chování. Cílem je zlepšit a zkvalitnit informovanost a znalosti pracovníků profesí působících v této oblasti, jako například psychologové, lékaři, speciální pedagogové, pedagogové a sociální pracovníci. Kromě toho je cílem adekvátně a vhodným způsobem zlepšovat informovanost pacientů a širší veřejnosti.

Sdružení je organizačně i jinak nezávislé na státních orgánech, politických stranách, církvích a jiných občanských sdruženích a iniciativách. Spolupracuje však s nimi při uskutečňování společných záměrů a při prosazování společných zájmů a cílů.

První myšlenka založit občanské sdružení se zaměřením na oblast duševního zdraví vznikla v průběhu roku 2000. Největším impulsem k založení sdružení bylo rozhodnutí vydávat odborný časopis věnovaný problematice závislostí s názvem ADIKTOLOGIE. Časopis, stejně jako kterákoli připravovaná kniha, potřebovali nějaké zastřešení a ekonomické zázemí. Jako nejvýhodnější se pro tuto činnost ukázalo být občanské sdružení. Důvodů k tomu bylo mnoho. Pravděpodobně nejvýznamnější z nich je, že nikdo z členů sdružení nevstupoval do činnosti se záměrem vydělávat "velké peníze", ale především s chutí dělat zajímavou a potřebnou práci, která v této oblasti chybí nebo o její současné kvalitě a podobě mají členy sdružení jinou představu. Nezanedbatelným faktem je také to, že organizace podobného typu musí být založeny na důvěryhodnosti a serióznosti. Díky velmi snadnému systému kontroly hospodaření a povinnosti zveřejnit výroční zprávy, jsou občanská sdružení i díky principům občanské společnosti na nichž jsou založeny, mnohem důvěryhodnějším partnerem pro státní organizace i jiné firmy, nežli privátní subjekt.

Během podzimu 2000 byly připraveny stanovy a základní koncepce činnosti. Stanovy byly zaregistrovány 15.ledna 2001, od kdy po formální stránce existuje Sdružení SCAN a je vyvíjena činnost.

Činnost Sdružení SCAN v roce 2001

Sdružení SCAN se zabývá nakladatelskou a vydavatelskou činností. Sdružení SCAN je i nadále vydavatelem odborného časopisu ADIKTOLOGIE (www.adiktologie.cz) věnovaného problematice prevence, léčby a výzkumu závislostí. Časopis je vydáván od roku 2001 a je jediným odborným časopisem v této oblasti v české republice. Podrobné informace o časopise včetně možnosti předplatného získáte na našich stránkách ADIKTOLOGIE. Kromě vydávání knih a časopisu se Sdružení SCAN věnuje vzdělávání a propagaci. Vydává různé neperiodické tiskoviny týkající se prevence i informací o možnostech léčby. Do této oblasti patří také organizování odborných seminářů a konferencí. Aktuální nabídka obsahující základní informace o jednotlivých akcích je k dispozici.

Časopis ADIKTOLOGIE

Po rozdělení bývalé ČSFR zůstal jediný odborný časopis věnující se závislostem na Slovensku. ČR tak od svého vzniku neměla samostatný odborný časopis věnovaný této oblasti. V září roku 2000 byl proto ustanoven přípravný výbor ve složení PhDr. Csémy, PhDr. Miovský, prim. MUDr. Popov a Doc. PhDr. Řehan, který se shodl na nutnosti iniciovat vznik takového periodika. Přípravný výbor dále dosáhl jednomyslné shody v hlavních požadavcích na nový časopis:

- nezávislost na organizacích a institucích,
- nezávislost na politických stranách a zájmových skupinách,
- vysoká odborná úroveň a kredit,
- mezioborové zaměření časopisu,
- zaměření časopisu jak na oblast teorie, tak praxe,
- interakční zaměření praktické části časopisu.

Z několika možných variant byla nakonec zvoleno řešení založení nového občanského sdružení, které bude zajišťovat technickou stránku tvorby, výroby a distribuce časopisu a současně zajistí technicko-organizační zázemí práci členům redakční rady. Důvodem k této volbě bylo několik významných skutečností. Vydávání časopisu prostřednictvím občanského sdružení zajistilo splnění všech původních požadavků definovaných přípravným výborem. Současně s tím, zajistilo průhlednost hospodaření a toku financí. Díky povinnosti vydávání výročních zpráv a možnosti snadné kontroly hospodaření v kombinaci s principy fungování neziskové organizace, bylo občanské sdružení velmi vhodným řešením nabízejícím adekvátní platformu existenci časopisu.

Členové přípravného výboru v listopadu 2000 připravili znění návrh stanov občanského sdružení SCAN a v prosinci tyto stanovy byly odeslány k registraci na MV ČR. Stanovy byly oficiálně zaregistrovány v lednu 2001. Mezitím byl navržen také název časopisu.

Výroční zpráva Sdružení SCAN za rok 2002

Vzhledem k tomu, že v českém jazyce není doposud ustálen vhodný termín, který by označoval oblast závislostí, a to jak alkoholových, tak nealkoholových, včetně závislosti na hracích automatech, byl navržen za název časopisu termín ADIKTOLOGIE, vzniklý počeštěním latinského slova „adictus.“

V prosinci 2000 byla členy přípravného výboru navržena redakční rada. Jednotliví členové byli nominováni na základě své publikační, výukové, vědecké či praktické profilace tak, aby vytvořili v rámci redakční rady několik pracovních skupin dle jednotlivých významných oblastí. Tím byla zohledněna především skutečnost, že obor léčby a prevence závislostí je oborem interdisciplinárním a kromě medicíny a psychologie, do něj patří také sociologie a sociální práce, pedagogika a speciální pedagogika. Navržené nominace členů redakční rady představují dle členů přípravného výboru přední odborníky v ČR v jednotlivých oborech a navíc odborníky, kteří se v oblasti odborných a populárně-naučných publikací určitým způsobem profilují a mají tak v tomto smyslu slova blízko k redakční práci. Současně s nominací na členy redakční rady byl členy přípravného výboru přijat návrh na vznik tzv. odborné poradní a konzultační skupiny, složené z dalších předních odborníků v ČR, kteří mohou svojí pomocí významně přispět k profilaci a odborné úrovni časopisu.

Časopis ADIKTOLOGIE je moderním odborným časopisem zaměřeným na oblast prevence, léčby a výzkumu závislostí. Je mezioborovým časopisem v duchu interdisciplinární povahy celé oblasti závislostí, tedy oblastí medicíny a psychiatrie, psychologie, pedagogiky, sociální politiky a práce, sociologie, politologie, práva, kriminologie a dalších oborů, které se zde uplatňují a bez jejichž přispění si dnes není možné představit ani prevenci, léčbu a ani výzkum.

Cílem časopisu je zprostředkovávat komunikaci mezi odborníky pracujícími v této oblasti a představovat důstojnou platformu této komunikace a být zdrojem moderních poznatků teorie i praxe. V návaznosti na tištěnou část (časopis samotný) pak je prostřednictvím interaktivní části těchto WWW stránek zajištěn širší komunikační prostor.

Časopis ADIKTOLOGIE odráží moderní trend postupného formování samostatného oboru ADIKTOLOGIE jako jasně ohraničeného, nového vědního oboru. Potřeba vytvořit vědní obor, který dokáže překročit nedostačující oborové pojetí a integrovat v sobě poznatky různých teoretických perspektiv je stále významnějším činitelem formujícím obor prevence, léčby a výzkumu závislostí. Tedy závislostí na všech typech legálních či nelegálních drog a závislostních poruch chování (závislost na hracích automatech apod.).

V roce 2002 byla dle plánu publikována dvě řádná čísla časopisu. Kromě toho bylo v návaznosti na přípravnou fázi z roku 2001 vydáno supplementum čísla 2/2001. Toto supplementum bylo celé věnované výzkumnému projektu PAD.

Výroční zpráva Sdružení SCAN za rok 2002

Jednalo se o velmi zásadní počín v oblasti adiktologického výzkumu, neboť poprvé v historii naší země došlo k nezávislému zhodnocení tak choulostivého legislativního opatření, jakým bylo zavedení trestnosti držení drog pro vlastní potřebu. Supplementum bylo vydáno dvojjazyčně a sklídilo mnohá ocenění jak od domácích, tak především zahraničních výzkumníků a institucí (např. ze strany spolupracovníků z Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti v Lisabonu). Na vydání tohoto speciálního čísla se podílela jak ambasáda Nizozemského království, tak také EMCDDA, Open Society Fund a Úřad vlády ČR.

Supplementum roku 2002 bylo celé věnováno významné mezinárodní konferenci věnované kanabinoidům a extázi, konané v Brně pod záštitou České neuropsychofarmakologické společnosti, která byla také hlavním partnerem pro vydání tohoto čísla.

Publikace knih

V roce 2002 byly pro vydání připraveny celkem 3 publikace. Dvě z nich byly vydány v průběhu roku (dokončení realizovaných projektů z roku 2001). Poslední publikace byla připravena pro vydání v roce 2003.

První vydanou publikací byl Úvod do supervize, která před svým vydáním prošla spletitou cestou. Vznikla z praktické příručky připravené na základě zkušeností z výcviku pro supervizory v rámci projektu Česko-irská horizontála (CZIRHO) vedeného Thomase Larkinem a Johnem Lundbergem (Dublin, Ireland) v Telči na podzim 2000. Tato příručka vycházela z překladu knihy autorů Steva Page a Vala Wosketa Supervising the Counsellor: A Cyclical Model, vydané v New York v roce 1994. Od českého vydání doplněné verze textu příručky očekáváme především příspěvek ke zlepšení informovanosti širší odborné veřejnosti o supervizní práci pohledem jednoho ze známých a rozšířených přístupů, tzv. cyklického modelu supervize. Kniha jistě nalezne své čtenáře především u pracovníků nejrůznějších profesí v oblasti zdravotních a sociálních služeb a to jak ve státním, tak nestátním sektoru.

Druhou vydanou knihou je publikace Ohniskové skupiny jako metoda kvalitativního výzkumu, která ve světě patří k velmi známým a rozšířeným knihám. O jejím potenciálním přínosu pro oblast vědy a výzkumu svědčí jistě i to, že během své krátké existence byla tato metoda užita již ve třech rozsáhlých výzkumných studiích v České republice, zabývajících se výzkumem drogové scény a dále také to, jak rychle si získala příznivce a nalezla uplatnění např. v oblasti marketingových průzkumů apod. Svůj prostor tak Ohniskové skupiny jistě naleznou i v dalších vědních oborech, aplikujících kvalitativní výzkumné metody.

Výroční zpráva Sdružení SCAN za rok 2002

Pro rok 2003 byla pro vydání připravena publikace o motivačním tréninku, na jejímž vydání se podílí Open Society Fund. Překlad Petry Svobodové a výjimečnost této knihy zaručují, že se bude jednat nejen o zajímavý, ale vzhledem k dosavadnímu pokrytí tématu, též potřebný a žádaný titul.

Jiná odborná činnost

Jak již bylo předesláno v úvodu, jednou z hlavních aktivit Sdružení v této oblasti byla realizace pilotního projektu vzdělávacího kurzu pro pedagogy v oblasti prevence užívání návykových látek. V první třetině roku 2002 jsme realizovali první setkání pedagogů. Na kurz byli kontraktováni lektori, kteří svou odborností zaručovali vysokou úroveň kvality přednášených témat. Započala spolupráce s vedením Domu dětí a mládeže v Tišnově. Uzávěrka přihlášek do kurzu byla stanovena na poslední den v měsíci dubnu. Kurz byl zahájen dne 24.5.2002 v prostorách Domu dětí a mládeže v Tišnově a ve stejný den se konal první blok přednášek. Cílem celého projektu bylo předložit frekventantům základy pro specifickou primární prevenci, jedná se především o zvýšení informovanosti a odbornosti v rámci drogové problematiky a rozšíření pohledu na současnou drogovou scénu.

V průběhu května až října 2002 bylo realizováno celkem 5 celodenních setkání (celkem 40 hodin kurzu). Původní plánované cíle byly redukovány v závislosti na zájmu pedagogů v okrese Brno-venkov. Proto v závěru projektu bylo upuštěno od pokus systematicky realizovat příklady konkrétních programů prevence, ale naopak byl důraz kladen na zpracování kurikula kurzu tak, aby mohlo být použito i v jiných regionech. Hlavní důvody k redukci projekty byly dva:

- a) výše přidělené dotace, limitující možnosti realizátora,
- b) malý počet zapojených škol v okrese.

Tím došlo k nevyčerpání finančních prostředků (vyčerpáno 40 tisíc korun z celkem 50 tisíc). Zbývá částka byla převedena zpět na účet poskytovatele prostředků (MŠMT). Protože se však mezi pedagogy v rámci úvodního mapování potřeb objevil výrazný zájem o oblast dalšího vzdělávání, supervizi práce a především pak evaluace, rozhodli jsme se i přes redukci přímé vzdělávací části projektu (realizaci kurzu), projekt rozšířit a doplnit.

Do programu se přihlásilo celkem 26 pedagogů, 17 ze středních škol, 6 ze škol zvláštních a speciálních, 2 pedagogové ze základní školy. Proběhlo pět setkání v rozsahu 8 hodin. Nepodařilo dosáhnout lepší úspěšnosti ve stažení pedagogů z regionu do jeho průběhu. Proto bylo nabídnuto toto vzdělávání i pedagogům v sousedních regionech. Malá dosavadní aktivita v této oblasti vedla u pedagogů v regionu zřejmě k výrazné pasivitě a nečinnosti s jakou se jen málokde je možné setkat. Přitom průzkum (před zahájením projektu) jasně ukázal, že se jedná o nejhorší region co do objemu finančních prostředků na prevenci a objem preventivních aktivit.

Výroční zpráva Sdružení SCAN za rok 2002

Dále pokračovala práce na zakázce překladu dalších dílů 11 dílné série manuálu Světové zdravotnické organizace pro evaluaci drogových služeb. Realizace zakázky pokračuje do roku 2003 a překročila období jednoho roku. Díky tomu se opět ve finanční uzávěrce za rok 2002 objevily nevyčerpané prostředky pro realizaci této zakázky. Každý díl je po svém ukončení předávám zadavateli (Sekretariát RVKPP Úřadu vlády ČR) a je volně přístupný zdarma jak na serveru Úřadu vlády, tak na stránkách SCANu.

Donátoři, dárci a sponzoři činnosti Sdružení

Děkujeme všem donátorům naší činnosti za podporu v roce 2002 a věříme, že s naší prací byli spokojeni a že ve vzájemné spolupráci setrváme i v dalších letech naší činnosti.

**Sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky
Úřadu vlády ČR**

Ambasáda Nizozemského království v Praze

Open Society Fund Praha

Ministerstvo zdravotnictví ČR

Ministerstvo obrany ČR

**Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti
(EMCDDA, Lisabon)**

Psychologický ústav Akademie věd ČR

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

A dále děkujeme našim partnerům za spolupráci a podporu:

**Společnost pro návykové nemoci
České lékařské společnosti JEP**

Česká neuropsychofarmakologická společnost

Nakladatelství Albert Boskovic.

Firmě Ing. Jiří Jakubec
(účetnictví a daňové poradenství)

Firmě RNDr. Ivan Miovský
(poradenství a softwarová podpora)

Firmě Ycnega Technologies
(servis PC)

Přehled příjmů a výdajů Sdružení v roce 2002

Příjmy celkem: ... 1 107 504,-

Z toho

a) dotace: ... 440 374,-

Ministerstvo zdravotnictví: ... 240 000,-

Ambasáda Nizozemského království v Praze: ... 52 600,-

Ministerstvo obrany: ... 83 000,-

Open Society Fund Praha: ... 64 774,-

b) ostatní: ... 128 515,-

EMCDDA: ... 78 515,-

Psychologický ústav Akademie věd ČR: ... 40 000,-

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci: ... 10 000,-

Výdaje celkem: ... 972 373,-

Základ daně: ... 135 131,-

Pozn.:

Hospodářský výsledek na konci roku 2001 po účetní závěrce byl podobně jako v roce 2001 ovlivněn realizovanými příjmy, ale některé z výdajů byly díky delší době realizace vynaloženy až v roce 2003 (podrobněji viz strana 6-7 Výroční zprávy). Jednalo se celkem o 4 přípravy publikací, které se plánují pro vydání v roce 2003 a 2004.

Výroční zpráva Sdružení SCAN za rok 2002

Celkový přehled výdajů v roce 2002

Příjmy celkem: ... 1 107 504,-
 Výdaje celkem: ... 972 373,-
 Hospodářský výsledek: ... 135 131,-

Druh finančních prostředků	Celkové výdaje Sdružení SCAN
1. investiční (kapitálové) celkem:	0,-
2. neinvestiční (běžné) celkem:	972 373,-
z toho :	
a) věcné celkem:	846 565,-
z toho:	
1. materiálové: včetně DHIM*	131 318,-
2. energie:	0,-
3. služby:	741 665,-
4. cestovní náklady:	23 559,-
5. oprava, údržba:	2 148,-
b) mzdové celkem:	125 808,-
z toho:	
1. mzdy: (plat. zaměstnanců)	65 772,-
2. ostatní osobní náklady (DPP):	35 180,-
3. odvody: (zdrav. a soc. poj.)	24 856,-
CELKEM:	972 373,-

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2002
Sdružení SCAN Tišnov

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.
V roce 2003 vydalo jako svoji účelovou publikaci
Sdružení SCAN
Hanákova 710, 666 03 Tišnov

Náklad 50 kusů

Počet stran 13